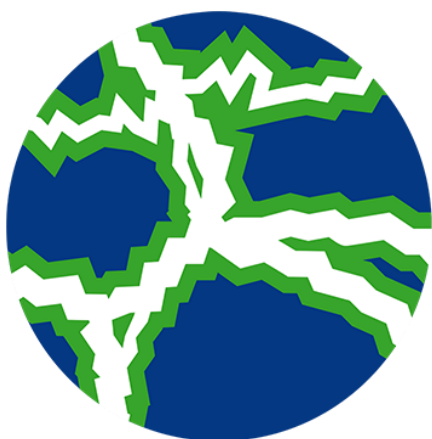

drechtse energie

Concept

Jaarplan en begroting 2026

Dit jaarplan 2026 is bedoeld om aan belanghebbenden in de omgeving te laten zien wat we van plan zijn. Zo geven we openheid over de manier waarop we onze doelen willen bereiken. We willen transparant zijn, niet alleen naar onze leden, maar naar alle belanghebbenden.

Om de realisatie van onze doelstellingen beter te monitoren voegen we per hoofdstuk SMART-doelen toe. De progressie koppelen we via de ALV's terug aan onze leden.

Drechtse Energie is opgericht om burgers de kans te geven mee te doen aan de noodzakelijke energietransitie. Alle activiteiten dienen uiteindelijk dat doel.

Indeling

De activiteiten zijn verdeeld over vijf blokken: de primaire activiteiten voor het zelf opwekken van hernieuwbare energie, de herziening van de RES, de samenwerking met andere coöperaties in de regio en andere samenwerkingsverbanden, de ontwikkeldoelen voor de organisatie zelf en tenslotte de financiële aspecten. Er is samenhang tussen de plannen en er zal dus heen- en terugverwezen worden.

1. Opwekken van hernieuwbare energie
 - . Zonnepark Kijfhoek Zwijndrecht
 - . Zonnepark Betuwelijn Hardinxveld
 - . Zoeklocaties windenergie
2. Regionale EnergieStrategie (RES)
3. Samenwerking
4. Energiegemeenschappen
5. Doorontwikkelen van de coöperatie
6. Financiële aspecten

1. Opwekken van hernieuwbare energie

Drechtse Energie werkt aan het opwekken van hernieuwbare energie in de Drechtsteden door bij te dragen aan de ontwikkeling van zonne-energie, windenergie en zonneweides.

De regionale energiestrategie (RES) is vastgesteld. Daarin is met name zonne-energie voorzien. Drechtse Energie heeft drie grote prioriteiten voor 2026:

- Verdere voorbereiding van bouw van de zonneweide in Zwijndrecht naast Kijfhoek
- Starten bouw van de zonneweide in Hardinxveld naast Betuwelijn
- Ontwikkeling ZoaD-daken
- Zoeken naar locatie voor ontwikkeling wind in de regio Drechtsteden

Plannen voor de ontwikkeling van zonneparken in Nederland zijn er nog steeds, maar niet zonder haken en ogen. De technische en ruimtelijke mogelijkheden zijn aanwezig, maar investeerders en ontwikkelaars stuiten op kostenstijgingen, beperkte netcapaciteit en complexere voorwaarden. Hieronder volgt een overzicht van de huidige stand van zaken en trends binnen de Nederlandse zonne-energiesector.

Groei en schaal

- Het totale zonne-PV-vermogen in Nederland nam in 2024 toe met circa 4,3 GWp.
- Voor grootschalige zonnepanelen (veldinstallaties) kwam in 2024 ongeveer 1,3 GWp via subsidiering (SDE++) tot stand.
- Een groot deel van de zonneparken (~60%) is gerealiseerd op voormalige landbouwgrond.

Uitdagingen

- Er is sprake van netcongestie: in sommige regio's is nauwelijks nog capaciteit voor nieuwe aansluitingen.
- Het verdienmodel komt onder druk te staan door toenemende uren met negatieve stroomprijzen — zonneparken moeten soms stroom uitschakelen.
- De plan- en vergunningstrajecten worden complexer door strengere eisen aan locatiegebruik (eerst dak-, dan terreingebruik).

Trends & innovaties

- Groeiend multifunctioneel ruimtegebruik: combinaties van landbouw en zonneparken (agrivoltaïek) of situering langs infrastructuur.

- Opkomst van drijvende zonneparken (“floating PV”) om landgebruik te beperken.
- Meer aandacht voor ecologische integratie: bodemkwaliteit, vegetatie en biodiversiteit worden meegenomen in het ontwerp.

De groei van zonneparken in Nederland blijft sterk, maar de focus verschuift van kwantiteit naar kwaliteit. De komende jaren zal de nadruk liggen op integratie met natuur en infrastructuur, efficiënt ruimtegebruik en het oplossen van netcapaciteit problemen om duurzame groei te waarborgen, maar er zijn financiële uitdagingen, ook voor de twee zonneparken die Drechtse Energie wil ontwikkelen.

a. Zonnepark Kijfhoek

De gemeente Zwijndrecht heeft in oktober 2024 de vergunning afgegeven om in de Kijfhoek een zonneweide aan te leggen. Dit doen we samen met onze partners Eneco en Novar. Helaas zijn er twee beroepen ingesteld bij de rechtbank. Dit zal tot vertraging leiden. Waarschijnlijk kunnen daardoor pas in 2027 alle seinen op groen worden gezet. In januari 2025 is de SDE-subsidie toegekend. Eind 2025 is besloten om een aangepaste aanvraag in te dienen, omdat daardoor de subsidie een stuk gunstiger kan uitvallen.

SMART doelstelling:

- Eind 2026 is er een nieuwe SDE-subsidietoekenning voor zonnepark Kijfhoek.

b. Zonnepark Betuwelijn

Voor zonnepark Betuwelijn is de vergunning onherroepelijk. Door onder meer nadere eisen voor archeologie is er enige vertraging en zal in 2026 de start van de bouw werkelijk beginnen in samenwerking met Novar. Tevens zal in 2026 het volledig in te brengen eigen vermogen opgehaald worden, dit stelt DE in staat om voor 50% eigenaar te worden.

SMART doelstelling:

- In 2026 zal het volledige eigen vermogen geworven worden om voor 50% eigenaar te worden van het zonnepark.
- In 2026 is er begonnen met de bouw van het park.

c. Ontwikkeling ZoaD-daken

In 2026 zal de maximale opbrengst van duurzame stroom met de 2077 panelen (629 kWp) op 5 Zon op andermans Dak (ZoaD) daken worden gerealiseerd door het zorgvuldig volgen van de opbrengst van de panelen. Storingen in datacommunicatie en defecte apparatuur worden zo snel mogelijk hersteld en het benodigde onderhoud wordt gepleegd.

De duurzame afnemer van de opgewekte stroom: Greenchoice gaf betrouwbaar, door vergelijking aantoonbaar, uitstekende vergoedingen voor de opgewekte stroom en de samenwerking zal in eerste instantie worden gecontinueerd. In 2026 zal ook samenwerking met OM Nieuwe Energie, een coöperatie van en voor burgercoöperaties, opnieuw worden onderzocht.

Er zal verder worden gezocht naar nieuwe ZoaD daken ook al blijkt dat lastig vanwege het geringe aantal daken dat mogelijk geschikt is. De hulp van burgers zal daarbij weer worden ingeroepen, o.a. voor de beoordeling van de daken die met de drone zijn onderzocht (zie website).

Via de website, tenminste 2 nieuwsbrieven en een ledenvergadering zullen de deelnemers nauwkeurig op de hoogte worden gehouden van de opbrengsten en ontwikkelingen.

SMART doelstelling:

- Maximale opwek duurzame stroom
- Evaluatie afnemers van de opgewekte stroom
- Zoeken naar nieuwe ZoaD daken met hulp van burgers
- Informeren deelnemers

d. Zoeken locaties windenergie

De gemeente Dordrecht is bezig met het aanpassen van haar windvisie. Drechtse Energie ziet de locatie A16 oost als de meest kansrijke. We hopen dat er in 2026 een stap verder is gezet in dit keuzeproces van de gemeente Dordrecht. Intussen heeft ook het provinciale College van Gedeputeerde Staten dit aangewezen als potentiële locatie voor wind.

SMART doelstelling:

- Eind 2026 willen we de eerste gesprekken voeren met de omgeving, bewoners en andere betrokkenen, onder welke condities er windmolens kunnen worden geplaatst op de locatie A16 oost

2. RES/Dordrecht

De Regionale Energiestrategie Drechtsteden is niet wezenlijk aangepast. Alleen in Dordrecht is ervoor gekozen om onderzoek te doen naar mogelijkheden voor extra windmolens.

Belangrijk is wel dat er door het ontstaan van netcongestie een grote urgentie is om op lokaal niveau oplossingen te zoeken. Tot 2028 zijn de mogelijkheden voor nieuwe aansluitingen zeer beperkt. Op de bedrijfsterreinen worden coöperaties gevormd om elektriciteitsgebruik en productie op elkaar af te stemmen. In Dordrecht heeft Drechtse Energie zich aangemeld om mee te werken aan de oprichting van de energiecoöperatie. Wij willen bij de oplossing zo veel mogelijk de omliggende woonwijken betrekken. Op deze wijze kan dan een "energiegemeenschap" worden gevormd. Lokaal energie leveren hoort daarbij.

SMART doelstellingen:

- In Dordrecht loopt in 2026 een pilot om een energiegemeenschap op te zetten in het Land van Valk.

3. Samenwerking

Drechtse Energie werkt actief samen in de regio en staat open voor meer samenwerking in de regio.

Onze eerste samenwerkingspartner is Drechtse Stroom: ook zij zijn betrokken bij de energietransitie in de regio, maar vanuit een andere invalshoek. De werkzaamheden zijn complementair en er is regelmatig contact tussen de besturen. In 2026 wordt de samenwerking met Drechtse Stroom geïntensiveerd en wordt een juridische samenwerkingsvorm gezocht.

De gemeentebesturen zijn belangrijke overlegpartners, zowel over de RES als de uitvoering daarvan. Met bijna alle gemeenten zal in 2026 opnieuw overleg zijn, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

We bouwen coalities met natuur- en milieuorganisaties en met bewonersorganisaties om tot gedragen voorstellen te komen. Ook onderhouden we contact met LTO in de regio: voor boeren biedt de energietransitie juist kansen. De samenwerking met Eneco loopt gewoon door en in 2021 hebben we in Solarfields/Novar een partner gevonden.

Met andere coöperaties is er overleg op provinciaal niveau. Intussen is er een ondersteuningspool voor professionals waarop een beroep gedaan kan worden door de coöperaties in Zuid-Holland. De prioriteiten van deze pool worden bepaald door een provinciale ledenvergadering en bewaakt door een provinciaal bestuur.

Zon op Zwijndrecht (hierna ZoZ) is een coöperatie met een drietal zonnedaken in Zwijndrecht. In 2022 is gestart met het verkennen van de mogelijkheden om ZoZ in de coöperatie Drechtse Energie op te nemen. Dat zou kunnen door een eigen kring op te richten voor de daken in Zwijndrecht.

In 2026 verkennen we verder de mogelijkheden voor de integratie. Dit kan worden meegenomen in veranderingen in de structuur van onze coöperatie.

SMART doelstellingen:

- In 2026 intensiveren we de samenwerking met Drechtse Stroom,
 - De samenwerking met Eneco en Novar wordt doorgezet
 - In 2026 hebben we minimaal 4 keer ambtelijk en bestuurlijk overleg met een aantal gemeentebesturen.
-

4. Energiegemeenschap

Energie Gemeenschappen: samen werken aan een duurzame toekomst

De energietransitie vraagt niet alleen om nieuwe technologieën, maar ook om nieuwe manieren van samenwerken. Eén van de meest veelbelovende ontwikkelingen daarin is de opkomst van energiegemeenschappen. Deze lokale samenwerkingsverbanden stellen burgers, bedrijven en overheden in staat om gezamenlijk energie op te wekken, te delen en te beheren.

Een energiegemeenschap is een collectief van deelnemers – vaak buurtbewoners, lokale bedrijven of instellingen – die samen energieprojecten realiseren. Denk aan zonnepanelen op het dak van een school, een gezamenlijke windturbine of een buurtbatterij. De opgewekte duurzame energie wordt vervolgens verdeeld of verkocht binnen de gemeenschap.

Het doel is niet winstmaximalisatie, maar maatschappelijk voordeel: lagere energiekosten, meer lokale zeggenschap, en een duurzamer energiegebruik. In Europese regelgeving (zoals de EU's Clean Energy Package) worden energiegemeenschappen erkend als officiële entiteiten die een rol spelen in het energiesysteem.

Er zijn twee hoofdvormen:

1. Hernieuwbare energiegemeenschap (Renewable Energy Community – REC): Gericht op het lokaal opwekken, opslaan en gebruiken van duurzame energie, bijvoorbeeld via zonnepanelen, windmolens of warmtenetten.
2. Burger energiegemeenschap (Citizen Energy Community – CEC): Richt zich breder op deelname van burgers aan het energienetwerk, inclusief levering, opslag en vraagsturing. Niet persé beperkt tot hernieuwbare bronnen.

De leden van de energie coöperatie investeren gezamenlijk in installaties, zoals zonnepanelen op daken van bedrijven of een veld met zonnepanelen aan de rand van het dorp. De opbrengst – zowel in energie als financieel – wordt verdeeld onder de deelnemers.

Met de komst van slimme meters en lokale energiemanagementsystemen kunnen deelnemers hun eigen verbruik afstemmen op de productie, waardoor het lokale netwerk efficiënter werkt. Ook energieopslag via batterijen of elektrische voertuigen wordt steeds vaker geïntegreerd.

De voordelen van energiegemeenschappen zijn:

- Lokale betrokkenheid: Bewoners krijgen direct invloed op hun energievoorziening.
- Lagere kosten: Gezamenlijke inkoop en productie verlagen de energierekening.
- Verduurzaming: Meer hernieuwbare energieproductie binnen de gemeenschap.
- Sociale cohesie: Samenwerking versterkt de band binnen wijken en dorpen.
- Netontlasting: Lokale productie en consumptie verminderen de druk op het landelijke elektriciteitsnet.

Ondanks de voordelen zijn er ook obstakels. Wet- en regelgeving is nog in ontwikkeling, en het is juridisch en administratief complex om lokaal opgewekte energie daadwerkelijk te delen tussen deelnemers. Ook vraagt het succes van een energiegemeenschap om actieve deelname en goed lokaal bestuur.

Drechtse Energie wil een belangrijk puzzelstuk in de energietransitie zijn door technologie, duurzaamheid en gemeenschapszin samen te brengen. Drechtse Energie streeft naar een eerlijke en duurzame energievoorziening, gedragen door de mensen die er daadwerkelijk wonen en werken.

In 2026 wordt een pilot uitgewerkt in het Land van Valk. Drechtse Stroom is in Hendrik Ido Ambacht met een uitwerking bezig, samen met een sportclub en haar leden.

5. Doorontwikkelen van de coöperatie

De coöperatie is financieel gezond; de bedoeling is dat te blijven. De inkomsten zijn op dit moment afhankelijk van incidentele inkomsten; bijvoorbeeld subsidie van de provincie en subsidie voor onze bestuurlijke bijdrage aan de RES.

Wij streven ernaar om de lopende organisatie volledig te dekken uit vergoedingen uit energieprojecten, die de coöperatie in haar bezit heeft. In 2025 hebben we een vrijwillige contributie ingevoerd om een meer degelijke financiële basis te leggen

Het bestuur is op sterkte, maar voor de continuïteit is wel een aanvulling nodig. Wel zou het bestuur willen dat er meer vrouwen, jongeren en leden uit de andere gemeenten dan Dordrecht zich aanmelden. Hiernaast willen we meer gaan werken met werkgroepen. De werkgroepen gaan aan de slag met onderwerpen zoals zonneweides, energiegemeenschappen, levering en geothermie. Het is essentieel dat leden actief bijdragen en verantwoordelijkheid nemen in de projectgroepen.

Nu Drechtse Energie mede-eigenaar wordt van twee zonneparken is het nodig om de juridische structuur aan te passen en om in ieder geval de zon-op-projecten juridisch te scheiden van grotere opwekprojecten. Dit moet uiterlijk in Q1 2026 als we gaan participeren in het zonneveld Betuwelijn Hardinxveld-Giessendam.

Op dit moment kent de coöperatie ruim 550 leden.

SMART doelstellingen:

- Eind 2026 is Drechtse Energie nog steeds een financieel gezonde coöperatie.
- Eind 2026 is er zicht op meer inkomsten in de coöperatie vanuit de energieprojecten; zo zijn we minder afhankelijk van incidentele inkomsten.

- Er is een vrijwillige contributie ingevoerd
- De juridische structuur van Drechtse Energie is aangepast, waarbij onderdelen meer los van elkaar staan.
- Eind 2026 is het aantal leden opgelopen naar meer dan 700.

6. Financiële aspecten

De coöperatie kent enkele inkomstenbronnen:

- opbrengst verkoop stroom (ten gunste van deelnemers ZoaD)
- reservering duurzaamheidsfonds (ten gunste van coöperatie)
- donaties (ten gunste van coöperatie)

Daarnaast zijn er ook enkele uitgaven:

- netwerkkosten (ten laste van deelnemers ZoaD)
- meterkosten (ten laste van deelnemers ZoaD)
- onderhoudskosten ZoaD (ten laste van deelnemers ZoaD)
- verzekering (ten laste van ZoaD/coöperatie)
- organisatiekosten (ten laste van ZoaD/coöperatie)
- communicatiekosten (ten laste van ZoaD/coöperatie)

De genoemde activiteiten in dit jaarplan kosten vooral capaciteit van het bestuur, maar zijn geen financiële uitgaven. Zodra projecten naar realisatie gaan, ontstaan er inkomsten vanuit de 'nieuwe' deelnemers van dat project.

Hetzelfde geldt voor eventueel participatie van de coöperatie in SPV-projecten zoals zonneweides en windmolens. Een SPV is een rechtspersoon waarin de coöperatie samen met andere partijen aandeelhouder wordt. Hieruit ontstaat een rendement na inleg en (een deel) van dit rendement wordt uitgekeerd aan de deelnemers van dit project en een deel zal in de coöperatie worden gebracht ter dekking van de kosten van de coöperatie.

De begroting wordt getoond op de volgende pagina.

Omschrijving	Inkomsten		Uitgaven	
	Coöperatie	Kring	Coöperatie	Kring
<i>Donaties/vrijwillige bijdragen leden</i>	1.000			
<i>Vergoeding inzet bestuur stuurgroep projectbureau ZH</i>	900			
<i>Verkoop stroom ZoD - Sporthal</i>		8.000		
<i>Verkoop stroom ZoD - Stadsdepot</i>		4.000		
<i>Verkoop stroom ZoP - Zwembad</i>		9.000		
<i>Verkoop stroom ZoPu - Pullen dak 32+34</i>		6.000		
<i>Verkoop stroom ZoO - Ontmoetingskerk</i>		3.000		
<i>SCE Ontmoetingskerk</i>		7000		
<i>Renteopbrengst</i>	2.000			
<i>Bankkosten</i>			150	150
<i>Communicatiekosten</i>			250	250
<i>Website hosting</i>			250	250
<i>Abonnementen</i>			200	200
<i>Bijeenkomsten</i>			700	350
<i>Netbeheer- & meterkosten</i>				2.000
<i>Bijdrage aan duurzaamheidsfonds</i>				2.074
<i>Bestuursaansprakelijkheidsverzekering</i>			300	
<i>WA-verzekering ZoaD</i>				2.400

Onderhoud ZoaD				2.000
Winst / rendementsuitkering			2.050	27.326
Subtotaal	3.900	37.000	3.900	37.000
Totaal	40.900		40.900	

Bijlage 3

Terug- en vooruitblik klankbordgroep Toekomstige Drechtse Energie

Op 11 september 2025 kwamen 18 leden van Drechtse Energie (DE) en Drechtse Stroom (DS) naar een eerste bijeenkomst om de verdere ontwikkeling en inzet van vrijwilligers voor beide organisaties te bespreken. De avond was georganiseerd door de klankbordgroep Toekomst DE 2.0 als vervolg op de enquête van oktober 2024 waarin ruim 70 leden aangaven actief te willen zijn/worden voor DE of DS. Deze keer zijn er drie onderwerpen behandeld:

Energiegemeenschappen / Local for Local

Er is recent een pilotproject gestart voor energiedeling in het Leerpark/Land van Valk. Dit in samenwerking met de gemeente Dordrecht en Da Vinci. Het doel is om gezamenlijk duurzaam opgewekte energie te delen binnen deze gemeenschap via bijvoorbeeld een buurtbatterij. Zo'n aanpak is nu nog nergens operationeel in Nederland. De meer concrete stappen worden verwacht in het eerste kwartaal van 2026.

Opschalen energiebesparing

DS geeft momenteel individueel advies en werkt aan buurt- en straatgerichte aanpak voor energiebesparende maatregelen. De gemeente richt zich met eigen energiehulpen op koopwoningen tot € 308.000, waardoor de reikwijdte van DS beperkter is geworden. Discussiepunt is het gemeentelijke warmtenet: de gemeente wil 95% van de woningen aansluiten, maar tot 2035 worden alleen Crabbehof, Krispijn en Wielwijk aangepakt. De groep pleit voor versnelling of alternatieve oplossingen voor andere wijken. Ook wordt gekeken naast Dordrecht en H.I. Ambacht ook andere Drechtsteden aan te boren.

Communicatie en PR

De groep besprak hoe DE en DS een groter publiek kunnen bereiken. Belangrijkste voorstellen: een gezamenlijke website ontwikkelen, gecombineerde nieuwsbrieven uitbrengen, storytelling met succesverhalen van bewoners en pers aandacht genereren. Door meer eenheid uit te stralen kunnen DS en DE een krachtiger signaal uitdragen.

Vervolg

Voor alle drie de thema's zijn werkgroepen geformeerd die aan de slag gaan met besproken acties van elke werkgroep. Het plan is daarnaast om in het 1^e kwartaal van 2026 een vervolgssessie te plannen om de voortgang voor elke groep te bespreken en dit te combineren met nieuwe onderwerpen voor nieuwe groepen. Uitgangspunt is wel om eerst de bestaande groepen goed van de grond te krijgen.

Interesse of meer informatie? Neem contact op met Adri Bakker adri@rechtseenergie.nl of Servé Tonino stonino@gmail.com